

Briuselis, 2022 m. gegužės 20 d.
(OR. en)

9333/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0902(APP)

AG 53
INST 195
PE 55
JUR 362
FREMP 104

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Parlamento pirmininkės Robertos METSOLOS
gavimo data:	2022 m. gegužės 19 d.
kam:	Jeanui-Yves'ui LE DRIANUI, Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė

Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS REGLAMENTO dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, kuriuo panaikinamas Tarybos sprendimas 76/787/EAPB, EEB, Euratomas, ir prie to sprendimo pridėtas Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise
----------	--

Delegacijoms pridedama Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija ir pasiūlymas dėl Tarybos reglamento pirmiau nurodytu klausimu.

Pridedama: P9_TA(2022)0129

PRIIMTI TEKSTAI

P9_TA(2022)0129

Europos Parlamento narių rinkimai remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise

2022 m. gegužės 3 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, kuriuo panaikinamas Tarybos sprendimas 76/787/EAPB, EEB, Euratomas, ir prie to sprendimo pridėtas Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (2020/2220(INL) – 2022/0902(APP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1950 m. gegužės 9 d. Deklaraciją, kuria pasiūlyta sukurti Europos anglių ir plieno bendriją (EAPB), žengiant pirmąjį žingsnį Europos federacijos sukūrimo link,
- atsižvelgdamas į Aktą dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (toliau – Rinkimų aktas), pridėtą prie 1976 m. rugsėjo 20 d. Tarybos sprendimo ir iš dalies pakeistą 2002 m. birželio 25 d. ir rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimu 2002/772/EB Euratomas¹, bei 2018 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimu (ES, Euratomas) 2018/994²,
- atsižvelgdamas į Sutartis, ypač į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 2, 3, 9, 10, 14 straipsnius ir 17 straipsnio 7 dalį bei į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8, 20, 22 straipsnius, 223 straipsnio 1 dalį ir 225 straipsnį, taip pat į Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 2 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Protokolą Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų,
- atsižvelgdamas į 1993 m. gruodžio 6 d. Tarybos direktyvą 93/109/EB, nustatančią išsamias priemones Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir nesantiems

¹ OL L 283, 2002 10 21, p. 1.

² OL L 178, 2018 7 16, p. 1.

šios valstybės piliečiais, naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per Europos Parlamento rinkimus¹,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Europos Parlamento rinkimų tvarkos, ypač į savo 1998 m. liepos 15 d. rezoliuciją dėl rinkimų tvarkos, apimančios bendrus Europos Parlamento narių rinkimų principus, projekto², 2012 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją dėl 2014 m. Europos Parlamento rinkimų³, 2013 m. liepos 4 d. rezoliuciją dėl geresnio 2014 m. Europos Parlamento rinkimų organizavimo⁴ ir 2015 m. lapkričio 11 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos rinkimų teisės reformos⁵,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. kovo 13 d.⁶ ir 2018 m. vasario 7 d.⁷ rezoliucijas dėl Europos Parlamento sudėties,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją „EP rinkimų rezultatų apžvalga“⁸,
- atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo⁹, ypač į jo 13, 21 ir 31 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 20 d. Pagrindų susitarimą dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių,
- atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto informacinį pranešimą „Tikrosios neįgaliųjų teisės balsuoti Europos Parlamento rinkimuose“, priimtą jo 2019 m. kovo 20 d.¹⁰ plenariniame posėdyje, ir į jo papildomą nuomonę „Būtinybė užtikrinti tikrąsias neįgaliųjų teises balsuoti Europos Parlamento rinkimuose“, priimtą 2020 m. gruodžio 2 d.¹¹,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją (JT NTK), kurią ES ratifikavo 2010 m. ir kurią yra ratifikavusios visos valstybės narės, bei jos 29 straipsnį „Dalyvavimas politiniame ir visuomenės gyvenime“,

¹ OL L 329, 1993 12 30, p. 34.

² OL C 292, 1998 9 21, p. 66.

³ OL C 419, 2015 12 16, p. 185.

⁴ OL C 75, 2016 2 26, p. 109.

⁵ OL C 366, 2017 10 27, p. 7.

⁶ OL C 36, 2016 1 29, p. 56.

⁷ OL C 463, 2018 12 21, p. 83.

⁸ OL C 425, 2021 10 20, p. 98.

⁹ OL L 317, 2014 11 4, p. 1.

¹⁰ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/information-reports/real-right-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-information-report>.

¹¹ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/need-guarantee-real-rights-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-additional-opinion>.

- atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. 2021–2030 m. neįgalųjų teisių strategija“ (COM(2021)0101),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 3 d. Komisijos komunikatą dėl Europos demokratijos veikslių plano (COM(2020)0790),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija), ypač į jos 11, 21, 23 ir 39 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį, ypač jo 1-ąjį principą,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, ypač jo 25 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Tarpparlamentinės sąjungos darbą lyčių lygybės srityje, ypač į jos veikslių planą dėl lyčiai atžvalgių parlamentų,
 - atsižvelgdamas į 2021 m. pranešimo apie Sąjungos padėtį kalbą, kurioje Ursula von der Leyen pranešė apie 2022-ųjų paskelbimą jaunimo metais,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl 2022-ųjų – Europos jaunimo metų,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 46 ir 54 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą (A9-0083/2022),
- A. kadangi nuo 1976 m., kai pagal Rinkimų aktą buvo pirmą kartą sudaryta galimybė rinkti Europos Parlamento narius remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, Europos Parlamentas be perstojo ragino reformuoti Europos rinkimų teisę ir parengti tikresnę, labiau suderintą bei labiau europinę rinkimų tvarką;
 - B. kadangi Lisabonos sutartis, kuria buvo patvirtinta Europos Parlamento teisė inicijuoti pasiūlymą dėl Rinkimų akto ir savo sudėties, leido žengti pozityvų žingsnį pirmyn;
 - C. kadangi kiti svarbūs Lisabonos sutarties pakeitimai pirmiausia apėmė ES sutarties 14 straipsnio formuluotę pažymint, kad Parlamentą sudaro ne valstybių narių tautų, o Sąjungos piliečių atstovai, bei nuorodą į Parlamento vaidmenį renkant Komisijos pirmininką: jis turėtų būti renkamas atsižvelgiant į Europos Parlamento rinkimų rezultatus;
 - D. kadangi 2014 m. rinkimų procedūra tapo Parlamento vaidmens įtvirtinimo renkant Komisijos pirmininką precedentu; kadangi galimybių užtikrinti, kad ši procedūra taptų bendros ES rinkimų teisės reformos dalimi, nebuvo, o tai leido susidaryti politinėms aplinkybėms, kurios lėmė netikėtą sprendimą nesivadovauti pagrindinio kandidato principu po 2019 m. Europos Parlamento rinkimų; kadangi pagrindiniam kandidatui, kurio Europos politinis subjektas laimi bendrą didžiausią vietų skaičių, pirmiausia turėtų

- būti pavedama sudaryti daugumos koaliciją naujai išrinktame Parlamente kandidatui į Komisijos pirmininkus paskirti; kadangi tuo atveju, jei daugumos koalicijos sudaryti nepavyktų, ši užduotis turėtų būti pavesta kitam pagrindiniam kandidatui; kadangi Parlamentas tikisi, jog Europos Vadovų Tarybos pirmininkas konsultuosis su minėtaisiais Europos politinių subjektų ir parlamentinių frakcijų lyderiais, kad vykstant paskyrimo procesui būtų dalijamasi informacija, ir mano, kad šis pagrindinio kandidato skyrimo procesas galėtų būti įforminamas Europos politinių subjektų politiniu susitarimu bei Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos tarpinstituciniu susitarimu;
- E. kadangi kai kurios esamos bendros dabartinio Europos Parlamento rinkimų akto nuostatos nukreipia į reikiamus patobulinimus, įskaitant nuostatas dėl kandidatų rinkimo pagal proporcinio atstovavimo principą – naudojant sąrašų arba vieno perleidžiamo balso sistemą, dėl laisvės steigti nacionalinio lygmens rinkimų apygardas, dėl daugiausia 5 proc. išrinkimo nacionalinėse rinkimų apygardose slenksčio, kaip priemonės užtikrinti, kad Parlamentui nekiltų kliūčių veikti, nustatymo ir draudimo Parlamento nariams naudotis dvigubais nacionalinio parlamento ir Europos Parlamento įgaliojimais;
- F. kadangi, nepaisant tam tikros pažangos apibrėžiant bendrus Europos Parlamento rinkimų procedūrų standartus, šiandien Europos rinkimai daugeliu atžvilgiu tebėra reglamentuojami nacionaliniais įstatymais, taigi, norint nustatyti išties suderintą Parlamento rinkimų tvarką, būtina atlikti daugiau patobulinimų;
- G. kadangi rinkėjų, užsiregistravusių dalyvauti 2019 m. Europos Parlamento rinkimuose, aktyvumas buvo didžiausias iš visų per pastaruosius 20 metų vykusių rinkimų į Europos Parlamentą; kadangi aktyvumo rodiklis maskuoja didelius valstybių narių skirtumus; kadangi išaugęs rinkėjų aktyvumas yra teigiamas ženklas, kuris rodo, kad ypač jaunesniųjų Sąjungos kartų atstovai vis labiau domisi Europos integracijos eiga, ką atskleidžia ir 2021 m. kovo 9 d. specialios „Eurobarometro“ apklausos rezultatai; kadangi šis rodiklis vis tiek reiškia, kad dalyvavo tik pusė Sąjungos piliečių; kadangi padidėjęs susidomėjimas Europos Parlamento rinkimais yra ženklas, jog Sąjungos piliečiai pageidauja, kad Sąjunga nedelsdama imtųsi veiksmų klimato kaitos, ekonomikos gaivinimo, žmogaus teisių ir teisinės valstybės principo apsaugos srityse bei vaidmens sprendžiant tarptautinių santykių klausimus; kadangi būtinos pastangos komunikacijos srityje, kad piliečiai labiau domėtųsi Europos klausimais ir Europos politinių partijų bei fondų vaidmeniu tuo požiūriu;
- H. kadangi, stiprinant rinkėjų ir kandidatų tarpusavio ryšį bei atskaitomybę ir puoselėjant Sąjungos masto aspektą, augančio rinkėjų aktyvumo tendencija gali dar labiau stiprėti;
- I. kadangi taikant funkcionalią rinkimų sistemą užtikrinamas gyventojų pasitikėjimas ir parama bei stiprinamas Sąjungos piliečių tikėjimas tuo, kad jie gali pakeisti visuomenę demokratiškai – balsuodami;
- J. kadangi valstybės narės dar nėra patvirtinusios 2018 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimo 2018/994, tačiau tai nėra kliūtis atlikti reikiamus Sąjungos rinkimų sistemų pakeitimus;

- K. kadangi visoje Europoje stiprėjantis politinis stimulus gali tapti galimybe įtraukti elementus ir nuostatas, kuriomis būtų sutvirtintas rinkimų europinis aspektas;
- L. kadangi deramas požiūris į ES rinkimų teisės reformavimą turėtų būti grindžiamas subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymusi bei bendrų būtiniausių standartų nustatymu;
- M. kadangi įgyvendinant Europos Parlamento rinkimų tvarkos reformą turėtų būti siekiama stiprinti demokratines ir tarpvalstybines viešas diskusijas, rinkimų europinį aspektą, Sąjungos sprendimų priėmimo proceso demokratinį teisėtumą ir pilietiškumą Sąjungoje, tobulinti Europos Parlamento veikimą ir Sąjungos valdymą, užtikrinti didesnę Europos Parlamento darbo teisėtumą ir tvirtesnę orientaciją į teisėkūrą, suteikiant jam realią iniciatyvos teisę, stiprinti rinkėjų lygybės ir lygių galimybių – ypač tarp moterų ir vyrų – principus bei sistemas, pagal kurias vyksta Europos Parlamento rinkimai, veiksmingumą ir suartinti Europos Parlamento narius bei jų rinkėjus, ypač jauniausiuosius;
- N. kadangi Konferencijos dėl Europos ateities Europos piliečių forumo „Europos demokratija, vertybės ir teisės, teisinė valstybė, saugumas“ rekomendacijoje Nr. 16 raginama užtikrinti Europos Parlamento rinkimų teisės aktus, kuriais būtų suderintos rinkimų sąlygos (rinkėjų amžius, rinkimų data ir rinkimų apygardoms, kandidatams, politinėms partijoms bei jų finansavimui keliami reikalavimai), ir suteikti ES piliečiams teisę balsuoti už įvairias Europos Sąjungos lygmens partijas, kurių kiekvieną sudarytų kandidatai iš įvairių valstybių narių, bei pasirūpinti, kad pakankamu pereinamuoju laikotarpiu piliečiai ir toliau galėtų balsuoti tiek už nacionalines, tiek už tarptautines partijas;
- O. kadangi Jaunimo idėjų ataskaitoje, paskelbtoje pasibaigus 2021 m. spalio 22–23 d. vykusiam Europos jaunimo renginiui (EYE), siūloma naudoti tarpvalstybinius sąrašus, t. y. pateikti rinkėjams nacionalinių kandidatų sąrašus ir papildomą kandidatų iš visų valstybių narių sąrašą; kadangi toje ataskaitoje taip pat remiamas pagrindinio kandidato proceso vykdymas;
- P. kadangi trečiojoje tarpinėje ataskaitoje, paskelbtoje Konferencijos dėl Europos ateities daugiakalbėje skaitmeninėje platformoje, pažymima, kad ES masto tarpvalstybinių rinkimų sąrašų sudarymas buvo vienas dažniausiai aptarinėjamų pasiūlymų ir didelio palaikymo sulaukusi idėja;
- Q. kadangi laikotarpio vidurio politiniame susitarime „Mūsų prioritetai europiečių labui“, kuriam 2022 m. sausio 17 d. pritarė PPE ir S&D frakcijų bei frakcijos „Renew Europe“ lyderiai, raginama pagrindinio kandidato procesą papildyti tarpvalstybiniais sąrašais, į kuriuos būtų įtrauktas pakankamas vietų skaičius rengiantis ateinantiems Europos Parlamento rinkimams;
- R. kadangi turi būti paisoma proporcingumo ir lygių galimybių principų mažumų atžvilgiu, nes Europos Parlamente pastarosioms atstovaujama nepakankamai; kadangi mažumoms

save priskiria 20 iš 705 (= 2,8 proc.) Parlamento narių¹; kadangi Venecijos komisija pripažįsta garantuojamų vietų rezervavimo nacionalinių mažumų atstovams, žemesnių išrinkimo slenksčių nustatymo tautinėms mažumoms atstovaujančioms partijoms, kai taikoma proporcinė rinkimų sistema, ar specialių rinkimų apygardų sukūrimo, siekiant sustiprinti mažumų dalyvavimą sprendimų priėmimo procese, vaidmenį²;

- S. kadangi Sutartyse nuo 1957 m. įtvirtina galimybę parengti suderintą rinkimų tvarką, pagrįstą tiesiogine visuotine rinkimų teise;
- T. kadangi, skatinant Europos Parlamento rinkimų tvarkos suderinimą visose valstybėse narėse, būtų remiama visų Sąjungos piliečių teisė vienodomis sąlygomis dalyvauti Sąjungos demokratiame gyvenime, o taip sustiprėtų ir Europos integracijos politinis aspektas;
- U. kadangi Europos politinės partijos prisideda prie Europos politinio sąmoningumo formavimo ir todėl turėtų atlikti svaresnį vaidmenį per Europos Parlamento rinkimų kampanijas, kad užsitikrintų didesnę matomumą ir taptų aišku, kaip balsavimas už konkrečią nacionalinę partiją paveikia Europos frakcijos dydį Europos Parlamente bei kandidato į Komisijos pirmininko pareigas paskyrimą;
- V. kadangi Europos politinėms partijoms nepriklausančios rinkėjų asociacijos ar rinkimų subjektai raginami imtis vaidmens per Europos Parlamento rinkimų kampanijas, siekiant didesnio piliečių aktyvumo rinkimų procesuose;
- W. kadangi kandidatų rinkimams į Europos Parlamentą iškėlimo procedūra įvairiose valstybėse narėse ir partijose labai skiriasi, ypač kalbant apie skaidrumo, demokratiškus ir lyčių lygybės standartus; kadangi atviros, skaidrios ir demokratiškos kandidatų atrankos procedūros paisant lyčių lygybės principo nepaprastai svarbios norint puoselėti pasitikėjimą politine sistema;
- X. kadangi terminai rinkėjų sąrašams prieš Europos Parlamento rinkimus sudaryti valstybėse narėse labai skiriasi ir šiuo metu gali trukti nuo 17 iki 83 dienų; kadangi dėl to kandidatams ir rinkėjams Sąjungoje nesudaromos vienodos sąlygos laiko, liekamo kampanijoms rengti arba apsispręsti, už ką balsuoti, požiūriu;
- Y. kadangi tai, kad valstybėse narėse labai skiriasi terminai rinkėjų sąrašams prieš Europos Parlamento rinkimus sudaryti, apsunkina valstybių narių keitimąsi informacija apie rinkėjus (siekiant išvengti dvigubo balsavimo atvejų), o gal net ir užkerta jam kelią;
- Z. kadangi, sukūrus Sąjungos masto apygardą, kurioje sąrašų lyderiai būtų kiekvienos politinės šeimos kandidatai į Komisijos pirmininko pareigas, sustiprėtų Europos

¹ Remiamasi duomenimis, kuriuos pateikė Europos Parlamento jungtinė grupė tradicinių mažumų, tautinių bendrijų ir kalbų klausimais.

² Venecijos komisijos nuomonių ir ataskaitų dėl rinkimų sistemų ir tautinių mažumų rinkinys CDL-PI(2019)004, ypač jos Rinkimų teisės ir tautinių mažumų ataskaita CDL-INF (2000).

demokratija ir dar labiau sutvirtėtų Komisijos pirmininko rinkimų teisėtumas bei jo atskaitomybė; kadangi tai galimai prisidėtų prie Europos politinės erdvės kūrimo, o Europos Parlamento rinkimai būtų išties grindžiami Europos, o ne išimtinai nacionalinio intereso klausimais;

- AA. kadangi valstybių ir vyriausybių vadovai savo neoficialiame 2018 m. vasario 23 d. susitikime nusprendė tęsti savo svarstymus ir techninį, teisinį bei politinį darbą tarpvalstybinių sąrašų rengimo 2024 m. rinkimams klausimu;
- AB. kadangi ne visos valstybės narės suteikia savo piliečiams galimybę balsuoti iš užsienio, o tos, kurios ją suteikia, daro tai labai skirtingomis sąlygomis; kadangi teisės dalyvauti rinkimuose suteikimas visiems Sąjungos piliečiams, gyvenantiems už Sąjungos ribų, prisidėtų prie rinkėjų lygybės užtikrinimo; tačiau, kadangi valstybės narės turi geriau koordinuoti savo administracines sistemas, kad rinkėjai negalėtų balsuoti dviejose skirtingose valstybėse narėse;
- AC. kadangi nemažai neįgalųjų pageidauja balsuoti rinkimų apygardoje; kadangi pagal 12-os valstybių narių nacionalines taisykles galimybės persivesti iš rinkimų apygardos, kurioje užregistruojama pagal gyvenamąją vietą, į kitą – tinkamesnę negalią turinčiam rinkėjui – nėra; kadangi JT NTK 29 straipsnyje aiškiai pažymima, jog konvencijos šalys įsipareigoja užtikrinti, kad neįgalieji galėtų veiksmingai ir visapusiškai dalyvauti politiniame bei viešajame gyvenime tokiomis pat sąlygomis, kaip ir kiti; kadangi turėtų būti pašalintos visos kliūtys naudotis balsavimo teise ir kandidatuoti, su kuriomis susiduria neįgalieji, ypač teisinės kliūtys, su kuriomis susiduria neįgalūs suaugusieji, pripažinti teisiškai neveiksniais, užtikrinant prieinamumą per visą rinkimų procesą, įskaitant papildomų dalyvavimo sistemų, skirtų pasinaudoti balsavimo teise, ypač balsuojant paštu, sukūrimą;
- AD. kadangi turėtų būti sukurta Sąjungos lygmens rinkimų institucija, kuri veiktų kaip nepriklausoma įstaiga ir užtikrintų teisingą ES rinkimų teisės įgyvendinimą bei atliktų valstybių narių atskirų kontaktinių įstaigų tinklo funkciją, nes taip būtų lengviau gauti informacijos apie Europos Parlamento rinkimus reglamentuojančias taisykles, be to, būtų supaprastintas procesas, pirmiausia administruojant Sąjungos masto apygardą ir stiprinant šių rinkimų europinį pobūdį;
- AE. kadangi taikant balsavimą paštu galimai dalyvautų daugiau rinkėjų, o Europos Parlamento rinkimai vyktų veiksmingesniu ir rinkėjams patrauklesniu būdu, sykiu užtikrinant kuo aukštesnius duomenų apsaugos standartus, o norma ir toliau laikant balsavimą rinkimų apygardose; kadangi valstybės narės, atsižvelgdamos į savo nacionalines tradicijas, gali numatyti papildomas balsavimo priemones dalyvavimui paskatinti, pvz., balsavimą pagal įgaliojimą, elektroninį balsavimą ar balsavimą internetu; kadangi nemažai nacionalinių institucijų, kurių veikla susijusi su skaitmeninių laisvių apsauga, atsargiai vertina balsavimą internetu; kadangi dėl balsavimo internetu kyla daugiau sunkumų, susijusių su pamatiniais principais, kuriais reglamentuojamas rinkimų procesas (balsavimo slaptumu, asmeniniu ir laisvu balsavimo pobūdžiu, rinkimų proceso sąžiningumu, veiksminga balsavimo stebėseną ir rinkimų arbitro *a posteriori* kontrole); kadangi tų sunkumų klausimas gali būti išspręstas parengus

bendrą reglamentavimo sistemą ir procedūrą, pagal kurią būtų užtikrinami aukščiausi duomenų apsaugos, rinkimų sąžiningumo, skaidrumo, patikimumo ir balsavimo slaptumo standartai;

- AF. kadangi 1976 m. rugsėjo 20 d. Akto dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Europos Parlamento nario pareigos nesuderinamos su Komisijos nario pareigomis;
1. siūlo reformuoti savo rinkimų tvarką, kad būtų konkrečiai formuojama Europos viešoji sfera, t. y. pateikti bendrus būtiniausius standartus ir teisės aktų pakeitimus rengiantis 2024 m. Europos Parlamento rinkimams;
 2. mano, kad nepaprastai svarbu gerinti Parlamento skaidrumą ir demokratinę atskaitomybę, stiprinant rinkimų europinį aspektą, o būtent – pertvarkant skirtingose ES valstybėse vykstančius rinkimus į vienus Europos Parlamento rinkimus, visų pirma sukuriant Sąjungos masto rinkimų apygardą – 27 atskirų nacionalinių rinkimų, t. y. to, kaip Europos Parlamentai organizuojami šiandien, priešingybę;
 3. mano, jog Europos politinės partijos, rinkėjų asociacijos ir kiti Europos rinkimų subjektai turėtų atlikti svaresnį vaidmenį Europos Parlamento rinkimų procese ir tapti aiškiai matomi rinkėjams, be to, jiems turėtų būti skiriama derama parama ir finansavimas, kad jie galėtų atlikti šį vaidmenį;
 4. primena, kad, taikant skirtingas rinkimų sistemas ir skirtingas balsavimo teises Sąjungoje, susiformavo skirtingos rinkimų kultūros; mano, kad, nustačius bendrus būtiniausius demokratinius ES rinkimų teisės standartus, galima skatinti tikras viešas Europos diskusijas ir užtikrinti Sąjungos piliečių lygybę, be kita ko, tokiais aspektais, kaip balsavimo teisė, teisė užregistruoti partiją, rinkėjų asociaciją ar kitą rinkimų subjektą bei kandidatuoti per rinkimus, galimybė balsuoti, kandidatų atranka, įskaitant atžvalgumą lyčių lygybei, balsavimo prieinamumas visiems piliečiams, ypač turintiems negalią, arba tai, kas įvyksta rinkimų dieną;
 5. ragina sukurti bendrą sistemą, kuri apimtų visoje Sąjungoje taikytinus rinkimų taisyklių kriterijus ir būtiniausius standartus, bei siūlo ypatingą dėmesį skirti tvirtam koordinavimui su nacionalinėmis priemonėmis, kad būtų įgyvendinti kertiniai jo pasiūlymai;
 6. ragina Sąjungos institucijas atsižvelgti į prioritetus, kuriuos Sąjungos piliečiai įvardijo per Konferenciją dėl Europos ateities;
 7. atkreipia dėmesį į Komisijos, kaip tarpininkės vykstant Europos Parlamento ir Tarybos institucinėms deryboms dėl ES rinkimų teisės reformos, vaidmenį; mano, kad nepaprastai svarbu įsitraukti į konstruktyvų dialogą su Komisija, *inter alia*, siekiant įvertinti 2019 m. įsteigto Europos bendradarbiavimo rinkimų klausimais tinklo veiklos rezultatus ir pasisemti iš jų įkvėpimo;

8. akcentuoja siūlomų Rinkimų akto peržiūros priemonių ir Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių, Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 bei 2020 m. gruodžio mėn. Europos Komisijos demokratijos veiksmų plano ryšį, ypač šiais aspektais:
- būdo, kuriuo reglamentuojami rinkimai, o tai daroma taisyklėmis, kurios taikomos tik konkrečioje jurisdikcijoje arba galėjo būti suformuluotos neatsižvelgiant į beribę interneto erdvę,
 - valstybių narių reguliavimo įstaigų bendradarbiavimo, kuris turi būti stiprinamas,
 - politinės reklamos ir komunikacijos skaidrumo, kuris turėtų būti atspindėtas ir rinkimų teisės nuostatose;
9. mano, kad lyčių lygybė yra esminis atstovavimo per rinkimus gerinimo elementas; teigiamai vertina tai, kad per pastaruosius rinkimus lyčių lygybės padėtis apskritai buvo geresnė, tačiau pabrėžia, kad tarp valstybių narių esama didelių skirtumų, o kai kuriose jų į Parlamentą nebuvo išrinkta nė viena moteris; ragina taikyti priemones, kuriomis būtų užtikrinamos lygios moterų ir vyrų galimybės būti išrinktiems, nepažeidžiant nebinarinio lytiškumo asmenų teisių, naudojant paritetinius sąrašus arba kvotas;
10. apgailestauja dėl to, kad daugumai tautinių ir kalbinių mažumų Europos Parlamente paprastai neatstovaujama; šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į tai, kad išrinkimo slenkstis yra faktinė kliūtis partijoms, kurios atstovauja mažumų bendruomenėms ir siekia išrinkimo vienoje nacionalinėje apygardoje arba didelėse tankiai gyvenamose apygardose; todėl mano, kad ES rinkimų teisės nuostatomis turėtų būti numatyta galimybė netaikyti nacionaliniu lygmeniu nustatytų slenksčių subjektams, kurie atstovauja pripažintoms tautinėms ir kalbinėms mažumoms;
11. mano, jog nepaprastai svarbu, kad tiek Europos, tiek nacionalinės politinės partijos ir rinkėjų asociacijos bei kiti Europos rinkimų subjektai patvirtintų demokratiškas, informacija pagrįstas ir skaidrias kandidatų į Europos Parlamentą, įskaitant pagrindinį kandidatą, atrankos procedūras, užtikrinant tiesioginį atskirų piliečių, priklausančių partijoms, dalyvavimą, įskaitant delegatų rinkimus, tačiau tuo neapsiribojant; mano, kad tokią demokratinę atranką turėtų lydėti reikiama informacija apie kandidatų, siekiančių būti išrinktais, pajėgumus ir veiklą;
12. mano, kad visiems Europos rinkėjams turėtų būti leidžiama balsuoti už savo pageidaujama kandidatą į Komisijos pirmininko pareigas, be to, pagrindinius kandidatus turėtų būti galima iškelti visose valstybėse narėse, įtraukiant juos į Sąjungos masto sąrašus: juos paskirtų bendrą rinkimų programą teikianti Europos politinė partija, Europos rinkėjų asociacija arba kitas Europos rinkimų subjektas;
13. ragina Europos politines partijas, Europos rinkėjų asociacijas ir kitus Europos rinkimų subjektus savo kandidatus į Komisijos pirmininko pareigas iškelti likus bent 12 savaitėms iki rinkimų dienos; mano, kad vykstant atrankai turėtų būti užtikrinamos privalomos

demokratinės procedūros ir skaidrumas; tikisi, kad kandidatams teks pirmoji atitinkamo Sąjungos masto apygardos sąrašo pozicija;

14. ragina stiprinti Europos politinių partijų, Europos rinkėjų asociacijų ir kitų Europos rinkimų subjektų matomumą rengiant žiniasklaidos kampanijas ir balsavimo biuletenius bei visą rinkimų medžiagą; laikosi nuomonės, jog, kai taikoma, vykstant rinkimų kampanijai, nacionalinės partijos ir rinkėjų asociacijos turėtų nurodyti, kad yra susijusios su Europos politinėmis partijomis ar kitais Europos rinkimų subjektais bei atitinkamu pagrindiniu kandidatu;
15. pažymi, kad paskatinti didesnę piliečių domėjimąsi jais padėtų koordinuota ES lygmens žiniasklaidos strategija informavimui apie Europos Parlamento rinkimus ir jų stebėsenai užtikrinti;
16. tikisi, kad Europos politinių partijų ir parlamentinių frakcijų lyderiai, atsižvelgdami į Europos Parlamento rinkimų rezultatus ir daugumą naujai išrinktame Parlamente, susitars dėl bendros informacijos Europos Vadovų Tarybai apie kandidato į Komisijos pirmininko pareigas paskyrimą; tikisi, kad Europos Vadovų Tarybos pirmininkas konsultuosis su minėtais Europos politinių subjektų ir parlamentinių frakcijų lyderiais, siekdamas informuoti apie skyrimo procesą; mano, kad šis pagrindinio kandidato procesas galėtų būti įformintas Europos politinių subjektų politiniu susitarimu bei Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos tarpinstituciniu susitarimu;
17. siūlo apibrėžti praktiką, pagal kurią suinteresuotosios parlamentinės frakcijos sudarytų vadinamąjį kadencijos susitarimą, siekdamas užtikrinti politinę Europos Parlamento rinkimų rezultatų tąsą, be to, tai būtų būdas daugumai Parlamente prieš paskiriant Komisiją užtikrinti;
18. mano, kad Sąjungos masto apygardos, kurioje būtų išrenkami dvidešimt aštuoni Europos Parlamento nariai, nedarant poveikio kiekviename valstybėje išrenkamų atstovų skaičiui Europos Parlamente, ir kurioje sąrašų lyderiai būtų kiekvienos politinės šeimos kandidatai į Komisijos pirmininko pareigas, sukūrimas – tai galimybė stiprinti Europos Parlamento rinkimų demokratinį ir tarpvalstybinį aspektą; mano, jog Sąjungos masto apygardos sukūrimo tikslas pasiektinas užtikrinus lyčių lygybę ir geografinę pusiausvyrą bei pasirūpinus, kad mažesnės valstybės narės neatsidurtų nepalankioje konkurencinėje padėtyje, palyginti su didesnėmis; atsižvelgdamas į tai, siūlo Sąjungos masto apygardos sąrašams taikyti privalomą geografinio atstovavimo reikalavimą ir ragina Europos politines partijas, Europos rinkėjų asociacijas ir kitus Europos rinkimų subjektus įtraukti į Sąjungos masto sąrašus kandidatus iš visų valstybių narių;
19. pabrėžia, kad Sąjungos masto apygardos, kurioje Parlamento nariai būtų renkami pagal tarpvalstybinius sąrašus, sukūrimas suderinamas su Sutartimis, visų pirma su ES sutarties 14 straipsnio 2 dalimi; mano, kad politinė parama suderintoms ES rinkimų teisės nuostatomis, įskaitant Sąjungos masto sąrašus, ir privalomos pagrindinių kandidatų sistemos sukūrimui auga;

20. mano, kad Sąjungos masto sąrašai – tai svertas, kuriuo naudojantis galima užtikrinti veiksmingų Europos politinių partijų ir rinkėjų asociacijų reprezentatyvumą bei formavimąsi;
21. siūlo įtraukti bendras nuostatas, kuriomis būtų reglamentuojamos išlaidos, susijusios su Europos Parlamento rinkimų kampanija, kiekvienam subjektui, galinčiam pateikti kandidatų į Europos Parlamento narius sąrašą Sąjungos masto apygardoje; ragina glaudžiai derinti veiksmus su artėjančia Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 peržiūra šiuo klausimu;
22. mano, kad Europos Sąjungos bendrojo biudžeto ar bet kurių kitų šaltinių lėšos Europos politinėms partijoms ir kitiems Europos rinkimų subjektams gali būti naudojamos Europos rinkimų subjektų kampanijoms, susijusioms su Europos Parlamento rinkimais Sąjungos masto apygardoje, kuriuose dalyvauja jie arba jų nariai, finansuoti; mano, kad finansavimas ir rinkimų išlaidų ribojimas nacionalinėse apygardose turi būti reglamentuojamas kiekvienos valstybės narės nacionalinėmis nuostatomis;
23. primena, kad minimalus amžius, nuo kurio suteikiama teisė būti kandidatu 27 valstybėse narėse, įvairuoja nuo 18 iki 25 metų, o minimalus amžius, kurio sulaukus įgyjama teisė balsuoti – nuo 16 iki 18 metų; ragina visose valstybėse narėse nustatyti vienodą, suderintą pasyvių ir aktyvių balsavimo teisių amžių ir rekomenduoja joms nustatyti minimalų 16 metų amžių, kurio sulaukus galima naudotis balsavimo teisėmis, nedarant poveikio galiojančioms konstitucinėms nuostatomis, kuriomis nustatomas minimalus 18 ar 17 metų amžius, nuo kurio suteikiama teisė balsuoti; mano, kad teisės balsuoti suteikimas sulaukus 16 metų atspindėtų dabartines teises ir pareigas, kurias Europos jaunimas jau turi kai kuriose valstybėse narėse;
24. siūlo numatyti galimybę laikinai pakeisti Parlamento narius motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros atostogų ir ilgų laikinojo nedarbingumo atostogų metu;
25. mano, kad rinkimų proceso skaidrumas ir galimybė gauti patikimą informaciją yra esminiai elementai siekiant didinti Europos politinį sąmoningumą ir užtikrinti pakankamai didelį rinkėjų aktyvumą, kad išrinktieji tikrai turėtų rinkėjų suteiktus įgaliojimus; pabrėžia, kad piliečiai gerokai prieš Europos Parlamento rinkimus, t. y. likus 12 savaičių iki rinkimų, turėtų būti informuojami apie Europos Parlamento rinkimuose dalyvaujančius kandidatus ir apie nacionalinių politinių partijų ar rinkimų asociacijų sąsajas su Europos politinėms partijoms ar Europos rinkimų asociacijoms;
26. siūlo imtis veiksmų ir taikyti apsaugos priemones, kad būtų išvengta užsienio šalių kišimosi į rinkimų procesą;
27. pabrėžia, kad terminai, iki kurių turi būti sudarytas rinkėjų sąrašas prieš Europos Parlamento rinkimus, valstybėse narėse labai skiriasi; siūlo sudaryti Europos rinkėjų sąrašą ir nustatyti bendrą ne daugiau kaip keturiolikos savaičių iki rinkimų dienos nacionalinio rinkėjų sąrašo sudarymo ir patvirtinimo termino standartą, kad informacija apie rinkėjus būtų tikslesnė, o valstybėms narėms būtų lengviau keistis ja tarpusavyje, taip pat būtų lengviau užkirsti kelią balsavimui du kartus, užtikrinant, kad už

administracinės klaidos ar rinkimų teisės pažeidimų pasekmes nacionaliniu lygmeniu būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos, o valstybės narės imtųsi taisomųjų priemonių;

28. siūlo įsteigti Europos rinkimų instituciją, kuri būtų atsakinga už informacijos apie Europos Parlamento rinkimus koordinavimą, bendrų Europos rinkimų teisės standartų įgyvendinimo stebėseną ir su šiais standartais susijusių ginčų sprendimą, Europos rinkėjų sąrašo tvarkymą, rinkimų rezultatų paskelbimą ir keitimosi informacija apie Sąjungos piliečių balsavimą ne savo buveinės šalyje priežiūrą; mano, kad tokia įstaiga galėtų palengvinti veiksmingą keitimąsi informacija, o ypač keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais tarp nacionalinių institucijų; siūlo, kad pagrindinė Europos rinkimų institucijos užduotis būtų Sąjungos masto rinkimų apygardos rinkimų sąrašų registro administravimas; ragina biudžeto valdymo institucijas užtikrinti, kad Europos rinkimų institucija turėtų pakankamai išteklių savo užduotims vykdyti;
29. siūlo nustatyti bendrus minimalius standartus, kad būtų taikomi vienodi rinkimų sąrašų sudarymo reikalavimai;
30. mano, kad labai svarbu sudaryti palankesnes sąlygas balsuoti Europos Parlamento rinkimuose ir užtikrinti, kad ta teise galėtų naudotis visi balsavimo teisę turintys asmenys, įskaitant Sąjungos piliečius, gyvenančius ne savo kilmės šalyje, nuolatinės gyvenamosios vietos neturinčius asmenis, uždaroje įstaigose esančius asmenis, benamius ir kalinius; ragina valstybes nares visiems piliečiams, įskaitant neįgaliuosius, užtikrinti vienodas galimybes gauti informaciją ir balsuoti, pvz., leidžiant nuomoti pritaikytas patalpas, kai viešosios struktūros nėra pritaikytos;
31. ragina valstybes nares nustatyti priemones, kuriomis neįgaliesiems piliečiams būtų suteikta kuo daugiau galimybių dalyvauti rinkimuose ir kurios, be kita ko ir prireikus, būtų taikomos teikiant informaciją apie balsavimą ir vykdant registravimą, balsavimo apylinkėse, balsavimo kabinose ir naudojant balsavimo prietaisus bei balsavimo biuletenius; rekomenduoja įgyvendinti atitinkamas priemones, pritaikytas jų nacionalinėms balsavimo procedūroms, kad neįgaliesiems piliečiams būtų sudarytos palankesnės sąlygos balsuoti, pvz., suteikiant galimybę pasirinkti rinkimų apylinkes, naudoti uždaras rinkimų apylinkes strateginėse vietose ir pagalbines technologijas, formatus ir metodus, pvz., Brailio raštą, stambų šriftą, garsinę informaciją, jutiklinius trafaretus, lengvai perskaitomą informaciją ir komunikaciją gestų kalba; ragina valstybes nares leisti, kad neįgaliesiems prireikus ir jų prašymu būtų padedama balsuoti pasitelkiant jų pasirinktą asmenį;
32. ragina valstybes nares visiems Sąjungos piliečiams, įskaitant gyvenančius arba dirbančius trečiojoje šalyje, taikyti bendrus reikalavimus, suteikiančius teisę balsuoti per rinkimus į Europos Parlamentą;
33. mano, kad balsavimas paštu reikalingas rinkėjams, kurie rinkimų dieną negali atvykti į rinkimų apylinkes ir kad taip Europos Parlamento rinkimai galėtų būti rengiami veiksmingiau ir tapti patrauklesni rinkėjams, esantiems specifinėje ar išskirtinėje situacijoje; ragina valstybes nares apsvarstyti galimybę pradėti taikyti papildomas

aktyvumą didinančias priemones, pvz., išankstinį fizinį balsavimą ir balsavimą pagal įgaliojimą, taip pat elektroninį balsavimą ar balsavimą internetu, laikantis savo nacionalinių tradicijų, atsižvelgiant į Europos Tarybos rekomendacijas šiose srityse ir taikant tinkamas apsaugos priemones, kad būtų užtikrintas patikimumas, sąžiningumas, balsavimo slaptumas, prieinamumas neįgaliesiems, elektroninių ir interneto sistemų projektavimo ir diegimo skaidrumas, galimybė atlikti fizinius ar elektroninius perskaičiavimus nepakenkiant balsavimo slaptumui ir asmens duomenų apsauga pagal taikytiną Sąjungos teisę;

34. mano, kad nustačius bendrą rinkimų į Europos Parlamentą dieną būtų užtikrinti nuoseklesni visos Europos Parlamento rinkimai, todėl siūlo gegužės 9-ąją paskelbti Europos Parlamento rinkimų dieną, neatsižvelgiant į savaitės, kurią ji išpuola, dieną, ir numatyti galimybę tą dieną paskelbti nedarbo diena; mano, jog svarbu, kad pirmosios oficialios rinkimų rezultatų prognozės būtų skelbiamos vienu metu visose valstybėse narėse rinkimų dieną 21.00 val. Vidurio Europos laiku (CET);
35. mano, jog svarbu užtikrinti, kad po kiekvienų rinkimų būtų parengta įgyvendinimo ataskaita, siekiant įvertinti Europos Parlamento rinkimų veikimą ir prireikus pasiūlyti patobulinimų;
36. siūlo reformuoti Sutartis, kad Europos Komisijos nario ir Europos Parlamento nario pareigos laikotarpiu nuo Parlamento sudarymo iki Komisijos rinkimų būtų suderinamos;
37. ragina reformuoti Sutartis, ypač SESV 223 straipsnį, kiek tai susiję su nuostatomis, būtinomis Europos Parlamento narių rinkimams remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, pereinant nuo Tarybos vieningo balsavimo ir ratifikavimo nacionaliniu lygmeniu prie sprendimų priėmimo kvalifikuota balsų dauguma Taryboje;
38. priima pridedamą pasiūlymą ir pateikia jį Tarybai;
39. paveda Pirmininkei perduoti šią teisėkūros procedūra priimamą rezoliuciją ir pridedamą pasiūlymą Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, kuriuo panaikinamas Tarybos sprendimas 76/787/ EAPB, EEB, Euratomas ir prie to sprendimo pridėtas Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 223 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (toliau – Rinkimų aktas)¹, pridėtas prie Tarybos sprendimo 76/787/EAPB, EEB, Euratomas², įsigaliojo 1978 m. liepos 1 d. ir vėliau buvo iš dalies pakeistas Sprendimu 2002/772/EB, Euratomas³ ir Tarybos sprendimu (ES, Euratomas) 2018/994⁴;
- (2) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 223 straipsnio 1 dalį nuostatas, būtinas Europos Parlamento narių rinkimams remiantis tiesiogine

¹ OL L 278, 1976 10 8, p. 5.

² 1976 m. rugsėjo 20 d. Tarybos sprendimas 76/787/EAPB, EEB, Euratomas (OL L 278, 1976 10 8, p. 1).

³ 2002 m. birželio 25 d. ir rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2002/772/EB, Euratomas, iš dalies keičiantis prie Sprendimo 76/787/EAPB, EEB, Euratomas pridėtą Aktą dėl atstovų į Europos Parlamentą rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (OL L 283, 2002 10 21, p. 1).

⁴ 2018 m. liepos 13 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2018/994, kuriuo iš dalies keičiamas prie 1976 m. rugsėjo 20 d. Tarybos sprendimo 76/787/EAPB, EEB, Euratomas pridėtas Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (OL L 178, 2018 7 16, p. 1).

visuotinė rinkimų teise, vieningai nustato Taryba, spręsdama pagal specialią teisėkūros procedūrą ir gavusi Europos Parlamento pritarimą, remdamasi Europos Parlamento parengtu pasiūlymu;

- (3) SESV 8 straipsnyje nustatytas lyčių aspekto integravimo principas, pagal kurį Sąjunga visuose savo veiksmuose turėtų siekti pašalinti lyčių nelygybės apraiškas ir skatinti jų lygybę;
- (4) Lisabonos sutartimi Europos Parlamentui ne tik suteikti iniciatyvos įgaliojimai dėl jo narių rinkimų nuostatų, bet ir pakeistas Europos Parlamento narių mandatas, t. y. jie tapo tiesioginiais Sąjungos piliečių atstovais. Tai yra esminiai pokyčiai, kurie turėtų būti atspindėti modernizuotame Europos rinkimų įstatyme, įtraukiant naujus elementus, kuriais siekiama stiprinti demokratinę teisėtumą ir tiksliau atspindėti Europos Parlamento vaidmens ir kompetencijos mastą;
- (5) nepaisant Rinkimų akto nuostatų, rinkimai į Europos Parlamentą iš esmės organizuojami pagal nacionalines taisykles, kurios valstybėse narėse labai skiriasi ir dėl to atsiranda daug skirtingų rinkimų sistemų. Rinkimai į Europos Parlamentą vyksta skirtingomis dienomis, balsuojama už nacionalines partijas ir nacionalinius kandidatus, remiantis nacionalinėmis programomis. Šių skirtingų rinkimų sistemų suderinimas priimant labiau suvienodinantį Europos rinkimų įstatymą, grindžiamą aiškiais bendrais principais ir taisyklėmis, užtikrintų visų Sąjungos piliečių lygybę ir sustiprintų Europos viešąją erdvę;
- (6) rinkimų slenksčiai yra daugelio valstybių narių politinės sistemos dalis ir prisideda prie stabilios vyriausybės sudarymo ir opozicijos dinamikos parlamentuose. Siekiant užtikrinti sąžiningą politinę konkurenciją, tokie slenksčiai neturėtų būti didesni kaip 5 proc.;
- (7) rinkimų slenksčiai neturėtų daryti poveikio pripažintų tautinių ir kalbinių mažumų galimybėms dalyvauti Sąjungos politiniame gyvenime ir būti atstovaujamos Europos Parlamente. Pripažintoms tautinėms ar kalbinėms mažumoms išimties tvarka turėtų būti netaikomi bet kokie nacionaliniu lygmeniu nustatyti rinkimų slenksčiai. Nacionaliniai rinkimų slenksčiai išimties tvarka taip pat turėtų būti netaikomi politinėms partijoms arba rinkėjų asociacijoms, kurios Europos Parlamento rinkimuose dalyvauja ketvirtadalyje valstybių narių ir į savo balsavimo biuletenius įtraukia Europos subjektų, su kuriais jos yra susijusios, pavadinimus ir logotipus;
- (8) pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 17 straipsnio 7 dalį kandidatą į Komisijos pirmininkus siūlo Europos Vadovų Taryba, atsižvelgdama į Europos Parlamento rinkimų rezultatus, o tada jį renka Europos Parlamentas. Tam, kad šia teise būtų galima tinkamai pasinaudoti, Europos viešoji erdvė turėtų būti plėtojama taip, kad visiems Europos rinkėjams būtų leidžiama nurodyti pageidaujamą kandidatą į Komisijos pirmininkus. Todėl pagrindiniai kandidatai, kuriuos siūlo Europos politinės partijos, Europos rinkėjų asociacijos ar kiti Europos rinkimų subjektai, turi gebėti pateikti bendrą rinkimų programą visose valstybėse narėse.

Siekiant užtikrinti daugumą Parlamente prieš paskiriant Komisiją, suinteresuotosios Parlamento frakcijos turėtų taikyti vadinamųjų kadencijos susitarimų, kuriais būtų užtikrinama politinė Europos Parlamento rinkimų rezultatų tąsa, sudarymo praktiką. Vykdamas procesą, kuris turėtų būti įforminamas Europos politinių subjektų sudarytu politiniu susitarimu, pagrindiniam kandidatui, kurio Europos politinė partija laimi bendrą didžiausią vietų skaičių, pirmiausia turėtų būti sudaryti daugumos koaliciją naujai išrinktame Parlamente kandidatui į Komisijos pirmininkus paskirti. Jei daugumos koalicijos sudaryti nepavyktų, ši užduotis turėtų būti pavesta kitam pagrindiniam kandidatui. Siekiant užtikrinti, kad vykstant paskyrimo procesui būtų dalijamasi informacija, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas turėtų konsultuotis su minėtais Europos politinių subjektų ir Parlamento frakcijų lyderiais. Pagrindinio kandidato procesas galėtų būti oficialiai įforminamas Europos politinių subjektų sudarytu politiniu susitarimu ir tarpinstituciniu Parlamento ir Europos Vadovų Tarybos susitarimu;

- (9) siekiant sustiprinti demokratinį ir europinį rinkimų į Europos Parlamentą aspektą, greta nacionalinių rinkimų apygardų turėtų būti sukurta Sąjungos masto rinkimų apygarda ir joje sąrašų pradžioje turėtų būti nurodytas kiekvienos politinės šeimos kandidatas į Komisijos pirmininko pareigas. Tai Sąjungos masto rinkimų apygardai turėtų būti taikomos išsamios ir aiškios taisyklės, kuriomis užtikrinama, kad kandidatų sąrašas atitiktų lyčių lygybės ir geografinio proporcingumo bei reprezentatyvumo principus, visų pirma, kad būtų visapusiškai atsižvelgiama į mažųjų ir vidutinių valstybių narių interesus;
- (10) Europos politinėms partijoms, Europos rinkėjų asociacijoms ir kitiems Europos rinkimų subjektams tenka svarbus vaidmuo skatinant ištis europines politines diskusijas. Kaip nurodyta ES sutarties 10 straipsnio 4 dalyje, „politinės partijos Europos lygiu prisideda formuojant europinį politinį sąmoningumą ir reiškiant Sąjungos piliečių valią“. Todėl Europos politinės partijos, Europos rinkėjų asociacijos ir kiti Europos rinkimų subjektai turėtų atlikti svarbesnį vaidmenį Europos Parlamento rinkimų procese. Atsižvelgiant į tai, jiems turėtų būti suteikta galimybė visapusiškai dalyvauti Europos Parlamento rinkimų kampanijose ir pateikti Sąjungos masto sąrašus, kad rinkėjai apie juos žinotų ir jie būtų labiau matomi rinkėjams tiek balsavimo biuleteniuose, tiek rinkimų kampanijos medžiagoje ir leidiniuose;
- (11) kandidatų atrankos ir kandidatūrų teikimo sąlygos turėtų būti pagrįstos, sąžiningos, demokratinės, proporcingos ir atitikti Europos Tarybos Europos demokratijos per teisę komisijos (Venecijos komisijos) Gerosios rinkimų praktikos kodekse nustatytus principus. Be to, Europos demokratijos veiksmų plane¹ Komisija įsipareigojo skatinti demokratinio dalyvavimo galimybes, o tai reiškia įtraukimą ir lygybę demokratinio dalyvavimo procese, taip pat lyčių pusiausvyrą politikoje ir sprendimų priėmimo

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos demokratijos veiksmų plano (COM(2020)0790).

procesu. Komisija savo parengtoje 2020–2025 m. lyčių lygybės strategijoje¹ nurodė, kad lygios dalyvavimo galimybės yra esminis atstovaujamosios demokratijos visais lygmenimis elementas. Lyčių lygybė, taip pat demokratinės ir skaidrios kandidatų Europos Parlamento rinkimuose, įskaitant pagrindinį kandidatą, atrankos procedūros ir informacija pagrįsti sprendimai šiais klausimais yra pagrindiniai elementai siekiant užtikrinti vienodas sąlygas visiems Europos rinkimų subjektams ir stiprinti reprezentatyvumą bei demokratiją. Siekiant lygybės, šie principai turėtų būti taikomi visiems kandidatų sąrašams Europos Parlamento rinkimuose – tiek nacionalinėse rinkimų apygardose, tiek Sąjungos masto rinkimų apygardoje;

- (12) rinkimų proceso skaidrumas ir galimybė laiku gauti patikimą informaciją apie rinkėjus ir kandidatus yra svarbūs siekiant užtikrinti rinkimų proceso patikimumą, didinti europinį politinį sąmoningumą ir užtikrinti didelį rinkėjų aktyvumą. Svarbu sudaryti palankesnes sąlygas valstybėms narėms keistis informacija apie rinkėjus, kad būtų išvengta dvigubo balsavimo. Be to, gerokai prieš tuos rinkimus Sąjungos piliečiai turėtų būti informuojami apie kandidatus, iškėlusius savo kandidatūrą rinkimuose į Europos Parlamentą, ir, kai taikytina, apie nacionalinių politinių partijų sąsają su Europos politine partija. Todėl būtina sudaryti Europos rinkėjų sąrašą ir nustatyti privalomus Europos ir nacionalinio lygmens rinkėjų sąrašų bei kandidatų sąrašų sudarymo terminus;
- (13) Europos rinkimų institucija, vykdanči nepriklausomą mandatą ir sudaryta iš narių, turinčių reikiamų žinių ir patirties, yra labai svarbi valdant Sąjungos masto rinkimų apygardą. Pagrindinės Europos rinkimų institucijos užduotys turėtų apimti šio reglamento įgyvendinimo stebėseną, ginčų, susijusių su bendrais Europos rinkimų teisės standartais, sprendimą, Europos rinkėjų sąrašo tvarkymą, rinkimų rezultatų paskelbimą ir užduotį pasirūpinti, kad nacionalinės įstaigos veiksmingai keistųsi informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais;
- (14) siekiant užtikrinti, jog Europos rinkimų subjektai turėtų pakankamai lėšų, kad galėtų pristatyti savo idėjas ir politines programas Sąjungos piliečiams, rinkimų kampanijai Sąjungos masto rinkimų apygardoje vykdyti turėtų būti skiriamas tinkamas finansavimas;
- (15) siekiant paskatinti rinkėjų dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose, valstybės narės turėtų suteikti galimybę balsuoti paštu ir numatyti išankstinio balsavimo fiziškai ir pagal įgaliojimą galimybes. Atsižvelgdamos į Tarybos rekomendacijas šiuo klausimu ir siekdamos visapusiškai pasinaudoti technologinės plėtros teikiamomis galimybėmis, valstybės narės taip pat galėtų leisti balsuoti elektroniniu būdu ir internetu, kartu užtikrindamos elektroninių ir interneto sistemų prieinamumą, rezultatų patikimumą suteikiant galimybę perskaičiuoti balsus, garantuojant balsavimo slaptumą, asmens duomenų apsaugą pagal taikytiną Sąjungos teisę ir visišką elektroninių ir interneto sistemų projektavimo ir diegimo skaidrumą, taip pat prieinamumą neįgaliesiems ir visiems piliečiams;

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“ (COM(2020)0152).

- (16) Sąjungos piliečiai turi teisę dalyvauti jos demokratiname gyvenime, visų pirma, balsuodami arba būdami kandidatais Europos Parlamento rinkimuose. Visiems piliečiams, įskaitant neįgaliuosius, taip pat turėtų būti vienodomis sąlygomis užtikrinta teisė balsuoti ir būti kandidatu, taip pat galimybė gauti informaciją ir pasinaudoti teise balsuoti. Valstybės narės turėtų imtis reikiamų priemonių, kad visi Sąjungos piliečiai, įskaitant tuos, kurie gyvena arba dirba Sąjungai nepriklausančiose šalyse, neturi nuolatinės gyvenamosios vietos, yra benamiai, atlieka laisvės atėmimo bausmę Sąjungoje arba yra uždaroje įstaigoje, pvz., ligoninėse, psichiatrinėse įstaigoje ir kitose sveikatos priežiūros įstaigoje, taip pat senų žmonių ar neįgaliųjų globos namuose, galėtų pasinaudoti teise balsuoti Europos Parlamento rinkimuose. Visų pirma valstybės narės turėtų nustatyti tinkamas priemones, kad uždaroje įstaigoje esantys asmenys galėtų pasinaudoti savo balsavimo teise. Užtikrinant prieigą prie informacijos, balsavimo medžiagos ir balsavimo priemonių, reikėtų atsižvelgti į specialius neįgaliųjų poreikius;
- (17) minimalus amžius, kurio sulaukus galima pasinaudoti teise balsuoti ir teise būti kandidatu, 27 valstybėse narėse skiriasi nuo 16 iki 18 metų. Visoje Sąjungoje turėtų būti nustatytas vienodas suderintas amžius, kurio sulaukus galima naudotis teise balsuoti ir teise būti kandidatu, siekiant užtikrinti lygybę ir išvengti diskriminacijos naudojant šiomis pačiomis pagrindinėmis pilietinėmis ir politinėmis teisėmis. Turėtų būti nustatytas 16 metų minimalus amžius, nuo kurio galima balsuoti, nedarant poveikio galiojančioms konstitucinėms nuostatomis, kuriais nustatomas 18 arba 17 metų minimalus amžius, nuo kurio suteikiama balsavimo teisė. Turėtų būti nustatytas 18 metų minimalus amžius, kurio sulaukus galima būti kandidatu. Visi neįgalieji, neatsižvelgiant į jų veiksnumą, turėtų naudotis politinėmis teisėmis vienodomis sąlygomis su kitais asmenimis;
- (18) kandidatų sąrašų rinkimuose į Europos Parlamentą pateikimo ir rinkėjų sąrašų prieš Europos Parlamento rinkimus sudarymo terminai valstybėse narėse labai skiriasi. Siekiant užtikrinti, kad kandidatai ir rinkėjai visoje Sąjungoje turėtų tiek pat laiko kampanijoms ar svarstymams, ir norint palengvinti valstybių narių keitimąsi informacija apie rinkėjus, kandidatų sąrašų pateikimo ir rinkėjų sąrašų sudarymo terminai turėtų būti vienodi visoje Sąjungoje;
- (19) siekiant užtikrinti, kad Europos politinės partijos, Europos rinkėjų asociacijos ir kiti Europos rinkimų subjektai būtų pakankamai matomi, aiškūs ir skaidrūs, būtina nustatyti kampanijų ir oficialios rinkimų medžiagos rengimo taisyklės. Tokiomis taisyklėmis Europos politinėms partijoms, Europos rinkėjų asociacijoms ir kitiems Europos rinkimų subjektams turėtų būti suteikta galimybė naudotis bet kokios formos vieša komunikacija ir rinkimų kampanijų medžiaga. Tokiomis taisyklėmis Europos politinėms partijoms, Europos rinkėjų asociacijoms ir kitiems Europos rinkimų subjektams turėtų būti suteikta galimybė bet kokios formos viešojoje komunikacijoje, rinkimų kampanijos medžiagoje ir oficialioje rinkimų medžiagoje, pvz., balsavimo biuleteniuose, nurodyti savo sąsajas. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad Europos politinėms partijoms, Europos rinkėjų asociacijai ir kitiems Europos rinkimų subjektams būtų sudarytos vienodos sąlygos ir galimybės, susijusios su rinkimų kampanija Sąjungos masto rinkimų apygardoje;

- (20) 1976 m. Rinkimų aktu nustatytas bendras rinkimų laikotarpis ir valstybėms narėms suteikiama teisė nustatyti tikslią rinkimų datą ir laiką tuo laikotarpiu. Organizuojant iš tiesų visos Europos masto rinkimus būtina numatyti tą pačią rinkimų į Europos Parlamentą dieną. Europos Parlamento rinkimai turėtų vykti gegužės 9 d., Europos dieną, minint 1950 m. gegužės 9 d. pasirašytos Šumano deklaracijos metines. Apie rinkimų rezultatus turėtų pranešti Europos rinkimų institucija ir jie turėtų būti paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (21) tuo atveju, jei Europos Parlamento narys, išrinktas nacionalinėse rinkimų apygardose, atsisako mandato, miršta arba netenka mandato, laisva vieta turėtų būti užpildyta vadovaujantis nacionalinės teisės aktais. Sąjungos masto rinkimų apygardoje išrinktų Parlamento narių laisvas vietas turėtų užpildyti kitas pagal eilės tvarką atitinkamuose sąrašuose esantis kandidatas. Taip pat turėtų būti galima laikinai pakeisti Europos Parlamento narius motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros atostogų ir sunkios ligos atvejais;
- (22) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, kiek tai susiję su techniniais reikalavimais, įskaitant formatą ir duomenis, kurie turi būti pateikti sudarant Europos rinkėjų sąrašą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹;
- (23) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. nustatyti būtinas nuostatas, kad Europos Parlamento narius būtų galima išrinkti remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise pagal vienodą rinkimų tvarką, kiek tai susiję su 15 straipsnyje nurodyta Sąjungos masto rinkimų apygarda, ir visose valstybėse narėse taikomus bendrus principus, valstybės narės negali deramai pasiekti ir dėl priemonės masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis **Dalykas**

Šiuo reglamentu nustatomos būtinos nuostatos, kad Europos Parlamento narius būtų galima išrinkti remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise pagal vienodą rinkimų tvarką, kiek tai susiję su 15 straipsnyje nurodyta Sąjungos masto rinkimų apygarda, ir visose valstybėse narėse taikomus bendrus principus.

2 straipsnis **Terminų apibrėžtys**

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) politinė partija – politinių tikslų siekianti piliečių asociacija, kuri yra pripažinta arba įsteigta pagal bent vienos valstybės narės teisinę tvarką, kaip numatyta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014¹, įskaitant asociacijas, kurios ketina sudaryti Europos nacionalinių politinių partijų ir (arba) nacionalinių rinkėjų asociacijų koaliciją arba prie jos prisijungti, kad galėtų pateikti kandidatų Sąjungos masto rinkimų apygardoje sąrašą ir vykdyti rinkimų kampaniją joje;
- 2) rinkėjų asociacija – politinių tikslų siekianti piliečių asociacija, kuri nėra politinė partija, bet yra įregistruota kaip piliečių asociacija pagal taikytinas nacionalines nuostatas, įskaitant asociacijas, kurios ketina sudaryti Europos nacionalinių politinių partijų ir (arba) nacionalinių rinkėjų asociacijų koaliciją arba prie jos prisijungti, kad galėtų pateikti kandidatų Sąjungos masto rinkimų apygardoje sąrašą ir vykdyti rinkimų kampaniją joje;
- 3) Europos nacionalinių politinių partijų ir (arba) rinkėjų asociacijų koalicija – tai nacionalines politines partijas ir (arba) nacionalines rinkėjų asociacijas, kurios yra užregistruotos bent ketvirtadalyje valstybių narių (prireikus suapvalinama iki artimiausio sveiko skaičiaus), apimantis rinkimų aljansas, kuris pateikia kandidatų sąrašą Sąjungos masto rinkimų apygardoje ir vykdo rinkimų kampaniją joje;
- 4) Europos politinė partija – politinių tikslų siekiantis nacionalinių politinių partijų politinis aljansas, užregistruotas Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucijoje pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014, siekiant pateikti kandidatų sąrašą Sąjungos masto rinkimų apygardoje ir vykdyti rinkimų kampaniją joje;
- 5) Europos rinkėjų asociacija – tarpvalstybinė piliečių asociacija, kuri yra užregistruota bent ketvirtadalyje valstybių narių, atstovauja ne mažiau kaip 0,02 proc. atitinkamų valstybių narių balsuojančių gyventojų ir siekia politinių tikslų, tačiau nėra įsteigta kaip Europos politinė partija, ir yra pripažįstama kaip galinti teikti kandidatų sąrašą Sąjungos masto rinkimų apygardoje ir vykdyti rinkimų kampaniją joje;
- 6) Europos rinkimų koalicija – dviejų ar daugiau Europos politinių partijų ir (arba) Europos rinkėjų asociacijų sudarytas rinkimų aljansas, kuris pateikia kandidatų sąrašą Sąjungos masto rinkimų apygardoje ir vykdo rinkimų kampaniją joje ir prie kurio gali prisijungti nacionalinės politinės partijos ir (arba) nacionalinės rinkėjų asociacijos, jei jie nėra susijusios su viena iš Europos politinių partijų;
- 7) politinis aljansas – struktūrinis politinių partijų ir (arba) piliečių bendradarbiavimas, kaip numatyta pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014;

¹ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo (OL L 317, 2014 11 4, p. 1).

- 8) Europos rinkimų subjektas – Europos nacionalinių politinių partijų ir (arba) rinkėjų asociacijų koalicija, Europos politinė partija, Europos rinkėjų asociacija, Europos rinkimų koalicija arba politinis aljansas;
- 9) Sąjungos masto sąrašas – kandidatų sąrašas, kurį Europos rinkimų subjektas pateikia Sąjungos masto rinkimų apygardoje.

3 straipsnis **Nacionalinės nuostatos**

Europos Parlamento narių rinkimų tvarką reglamentuoja šis reglamentas. Klausimai, kurie nereglamentuojami šiuo reglamentu, kiekvienoje valstybėje narėje reglamentuojami nacionalinėmis nuostatomis.

Tos nacionalinės nuostatos nedaro poveikio proporciniam balsavimo sistemos pobūdžiui.

Bet kuriuo atveju jomis užtikrinama, kad laikantis demokratinių standartų būtų nustatomi demokratiniai ir proporcingi politinės partijos ar rinkėjų asociacijos registravimo ir kandidatų sąrašų nacionalinėse rinkimų apygardose ir Sąjungos masto rinkimų apygardoje pateikimo reikalavimai.

4 straipsnis **Teisė balsuoti**

1. Kiekvienas 16 metų amžiaus sulaukęs Sąjungos pilietis, įskaitant neįgaliuosius, neatsižvelgiant į jų veiksnumą, turi teisę balsuoti Europos Parlamento rinkimuose, nedarant poveikio galiojančioms konstitucinėms nuostatomis, kuriomis nustatomas minimalus 18 ar 17 metų amžius, nuo kurio suteikiama teisė balsuoti.
2. Nė vienas teisę balsuoti turintis Sąjungos pilietis nacionalinėse rinkimų apygardose arba Sąjungos masto rinkimų apygardoje per Europos Parlamento narių rinkimus nebalsuoja daugiau kaip vieną kartą.
3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad už balsavimą du kartus per Europos Parlamento rinkimus būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios sankcijos.

5 straipsnis **Teisė būti kandidatu**

1. Kiekvienas 18 metų sulaukęs Sąjungos pilietis turi teisę būti kandidatu rinkimuose į Europos Parlamentą arba nacionalinėje rinkimų apygardoje, arba Sąjungos masto rinkimų apygardoje, arba abiejose.
2. Nė vienas Sąjungos pilietis, turintis teisę būti kandidatu, negali būti kandidatu daugiau nei vienoje nacionalinėje rinkimų apygardoje, taip pat negali būti įtrauktas į daugiau kaip vieną nacionalinės rinkimų apygardos sąrašą arba daugiau kaip į vieną Sąjungos masto sąrašą per bet kokius Europos Parlamento rinkimus.

6 straipsnis
Naudojimasis teise balsuoti

1. Valstybės narės užtikrina, kad visi Sąjungos piliečiai, įskaitant gyvenančius ar dirbančius trečiojoje šalyje, nuolatinės gyvenamosios vietos neturinčius asmenis, uždaroje įstaigose gyvenančius asmenis, benamystę patiriančius asmenis ar laisvės atėmimo bausmę Sąjungoje atliekančius asmenis, galėtų pasinaudoti savo teise balsuoti Europos Parlamento rinkimuose.
2. Piliečių, atliekančių laisvės atėmimo bausmę Sąjungoje, atžvilgiu 1 dalis nedaro poveikio nacionalinei teisei arba pagal nacionalinę teisę priimtiems teismo sprendimams.

7 straipsnis
Prieinamumas

1. Valstybės narės užtikrina, kad visi piliečiai, įskaitant neįgaliuosius, turėtų vienodas galimybes naudotis atitinkama medžiaga, balsavimo infrastruktūra ir balsavimo apylinkėmis.
2. Remdamosi savo nacionalinėmis balsavimo sistemomis, valstybės narės nustato tinkamas priemones, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas neįgaliesiems naudotis balsavimo teise nepriklausomai ir slaptai.
3. Valstybės narės užtikrina, kad neįgaliųjų prašymu jiems padėtų jų pasirinktas asmuo.

8 straipsnis
Balsavimas paštu

1. Valstybės narės numato galimybę balsuoti paštu per Europos Parlamento rinkimus, be kita ko, trečiojoje šalyje gyvenantiems piliečiams, ir patvirtina priemones, kuriomis užtikrinama, kad balsavimas paštu, visų pirma neįgaliesiems, būtų prieinamas. Valstybės narė patvirtina visas reikiamas priemones, kad būtų užtikrintas rezultatų patikimumas, balsavimo slaptumas ir asmens duomenų apsauga pagal taikytiną Sąjungos teisę.
2. Valstybės narės gali suteikti papildomų galimybių balsuoti per išankstinę fizinį balsavimą, balsavimą pagal įgaliojimą ir balsavimą elektroninėmis ir interneto sistemomis.

Elektroninio ir internetinio balsavimo bei balsavimo pagal įgaliojimą atvejais valstybės narės priima visas reikalingas priemones, kad būtų užtikrintas elektroninių ir interneto sistemų projektavimo ir diegimo patikimumas, sąžiningumas, balsavimo slaptumas ir skaidrumas, galimybė atlikti fizinius ar elektroninius perskaičiavimus nepakenkiant balsavimo slaptumui ir asmens duomenų apsaugai, laikantis taikytinos Sąjungos teisės.

9 straipsnis
Nacionalinių rinkėjų sąrašų ir Europos rinkėjų sąrašų sudarymas

1. Siekiant nustatyti dvigubą balsavimą ir jo išvengti Europos Parlamento rinkimuose rinkėjų sąrašo sudarymo kiekvienoje valstybėje narėje terminas yra ne vėlesnis kaip keturiolika savaičių iki 19 straipsnio 1 dalyje nurodytos rinkimų dienos. Rinkėjų sąrašė esančios klaidos gali būti ištaisytos iki rinkimų dienos.
2. Siekdamas sudaryti Europos rinkėjų sąrašą, kompetentingos nacionalinės institucijos Europos rinkimų institucijai pateikia visus reikiamus duomenis pagal 18 straipsnį. Nacionaliniame rinkėjų sąrašė registruotini kriterijai reglamentuojami nacionalinėmis nuostatomis.
3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi techniniai reikalavimai, įskaitant formatą ir duomenis, kurie turi būti pateikti sudarant Europos rinkėjų sąrašą šio straipsnio 2 daliai įgyvendinti. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnyje nurodytos patariamąsios procedūros.

10 straipsnis

Kandidatų atrankos principai

1. Visos politinės partijos, rinkėjų asociacijos, rinkimų aljansai ir Europos rinkimų subjektai, dalyvaujantys rinkimuose į Europos Parlamentą, laikosi demokratinį procedūrų, skaidrumo ir lyčių lygybės, taikydami priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad visi reikalavimus atitinkantys asmenys turėtų lygias galimybes būti išrinkti ir kad Europos Parlamento sudėtis atspindėtų Europos Sąjungos įvairovę, atrenkant savo kandidatus į Europos Parlamentą. Lyčių lygybė užtikrinama atsižvelgiant į valstybių narių rinkimų sistemas ir bet kuriuo atveju Sąjungos masto rinkimų apygardoje naudojant paritetinius sąrašus ar kvotas, nepažeidžiant nebinarinio lytiškumo asmenų teisių.
2. Politinės partijos, rinkėjų asociacijos ar Europos rinkimų subjekto narys atsakingai nacionalinei institucijai arba Europos rinkimų institucijai gali pateikti pagrįstą skundą dėl šiame straipsnyje nustatytų demokratinį procedūrų, skaidrumo ir lyčių lygybės kriterijų nesilaikymo.

11 straipsnis

Kandidatų sąrašų pateikimas

1. Kandidatų rinkimuose į Europos Parlamentą sąrašas pateikiamas ne vėliau kaip likus dvylikai savaičių iki 19 straipsnio 1 dalyje nurodytos rinkimų dienos.
2. Ne vėliau kaip likus 12 savaičių iki rinkimų dienos Europos rinkimų subjektai pateikia Europos rinkimų institucijai dokumentą, kuriame nurodoma, kad visi kandidatai sutinka būti įtraukti į Sąjungos masto sąrašą. Tame dokumente nurodomi visi kandidatų vardai ir pavardės ir asmens tapatybės kortelės arba paso numeriai. Jį pasirašo kandidatai, jame nurodoma pasirašymo data ir vieta.

12 straipsnis

Rinkimų sistema

1. Rinkimai vyksta remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise, yra lygūs, laisvi ir

slapti. Kiekvienas rinkėjas turi du balsus: vieną – renkant Europos Parlamento narius nacionalinėse rinkimų apygardose ir vieną – renkant Europos Parlamento narius Sąjungos masto rinkimų apygardoje.

2. Europos Parlamento nariai, kaip Sąjungos piliečių atstovai, nacionalinėse apygardose ir Sąjungos masto rinkimų apygardoje renkami remiantis proporcinio atstovavimo principu.
3. Nacionalinėse rinkimų apygardose Europos Parlamento nariai renkami taikant bet kokią nacionalinę proporcinio atstovavimo sistemą, kurią paprastai taiko valstybės narės.
4. Sąjungos masto rinkimų apygardoje Europos Parlamento nariai renkami pagal baigtinio sąrašo sistemą.

13 straipsnis **Rinkimų slenkstis**

1. Valstybės narės gali nustatyti minimalią vietų pasiskirstymo ribą. Nacionaliniu lygmeniu ta riba negali viršyti 5 proc. visų atiduotų galiojančių balsų.
2. Nacionalinėms rinkimų apygardoms, kuriose yra daugiau kaip 60 vietų, nustatoma riba, kuri negali būti mažesnė nei 3,5 proc. atitinkamoje rinkimų apygardoje atiduotų galiojančių balsų.
3. 1 ir 2 dalyse nurodytos ribos nedaro poveikio nacionalinėje teisėje nustatytoms išimtims, taikomoms politinėms partijoms arba rinkėjų asociacijoms, atstovaujančioms pripažintoms tautinėms ar kalbinėms mažumoms.
4. 2 dalyje nustatytos nacionalinės ribos netaikomos ketvirtadalyje valstybių narių registruotoms ir ne mažiau kaip milijoną balsų visoje Sąjungoje turinčioms politinėms partijoms arba rinkėjų asociacijoms, kurios į savo nacionalinį balsavimo biuletenį įtraukia Europos rinkimų subjekto, su kuriuo jos yra susijusios, vieną pavadinimą ir logotipą ir prireikus pritaiko prie atitinkamų valstybių narių kalbų.
5. 15 straipsnyje nurodytoje Sąjungos masto rinkimų apygardoje nenustatoma minimali vietų paskirstymo riba.

14 straipsnis **Nacionalinės rinkimų apygardos**

Atsižvelgdama į savo ypatingą nacionalinę padėtį ir nedarydama poveikio 15 straipsniui, kiekviena valstybė narė gali sudaryti vieną rinkimų į Europos Parlamentą apygardą arba kitaip padalinti savo rinkimų teritoriją, apskritai nepažeisdama proporcinio balsavimo sistemos pobūdžio.

Valstybės narės gali sudaryti vienanarės rinkimų apygardas, atstovaujančias kalbinėms ar etninėms mažumoms, užjūrio piliečiams, atokiausiems regionams ar užjūrio teritorijoms pagal nacionalinius teisės aktus, nedarant poveikio proporciniam balsavimo sistemos pobūdžiui.

15 straipsnis
Sjungos masto rinkimų apygarda

1. Visoje Europos Sąjungos teritorijoje yra viena rinkimų apygarda, iš kurios 28 Europos Parlamento nariai renkami per pirmuosius Europos Parlamento narių rinkimus po šio reglamento įsigaliojimo.

Po to vykstantiems Europos Parlamento narių rinkimams Sąjungos masto rinkimų apygardos dydis nustatomas Europos Vadovų Tarybos sprendimu, kuriuo nustatoma Europos Parlamento sudėtis.
2. Rinkimai Sąjungos masto rinkimų apygardoje nedaro poveikio kiekvienoje valstybėje narėje išrinktiems Europos Parlamento nariams.
3. Visi Europos rinkimų subjektai pagal 2 straipsnį gali pateikti Europos rinkimų institucijai Sąjungos masto sąrašus.
4. Nė vienas Europos rinkimų subjektas negali pateikti daugiau kaip vieną Sąjungos masto sąrašą. Nacionalinės partijos ir nacionalinės rinkėjų asociacijos gali remti tik vieną Sąjungos masto sąrašą.
5. Balsavimo biuleteniuose, kuriuose pateikiami Sąjungos masto sąrašai, nurodomas atitinkamo Europos rinkimų subjekto pavadinimas ir pateikiamas jo logotipas.
6. Trečiojoje šalyje gyvenančių kandidatų atveju kandidato gyvenamoji vieta Sąjungos masto sąrašo sudarymo tikslais yra jų paskutinė gyvenamoji vieta prieš išvykimą iš Europos Sąjungos. Trečiojoje šalyje gimusių ir gyvenančių kandidatų atveju gyvenamoji vieta Sąjungos masto sąrašo sudarymo tikslais yra kandidato pilietybės valstybėje narėje.
7. Sąjungos masto sąrašai apima tiek kandidatų, kiek yra mandatų, kaip numatyta 1 dalyje.
8. Sąjungos masto sąrašus sudaro Europos rinkimų subjektai, vadovaudamiesi 10 straipsnio 1 dalyje nustatytais principais.
9. Siekiant užtikrinti geografinę pusiausvyrą, Sąjungos masto sąrašai padalijami į trijų pozicijų dalis. Į kiekvieną iš šių trijų pozicijų turi būti įrašytas vienas kandidatas iš kiekvienos iš trijų valstybių narių grupių, kaip apibrėžta I priede ir nurodyta II priede pateiktame pavyzdyje.
10. Kandidatų, gyvenančių bet kurioje iš valstybių narių, eilės tvarka kiekvienoje iš trijų į I priedą įtrauktų valstybių narių grupių kiekvienoje tris pozicijas apimančio sąrašo dalyje turi varijuoti iki sąrašo pozicijos, atitinkančios skaičių, gautą bendrą vietų skaičių padalijus iš dviejų, prireikus suapvalinant jį iki artimiausio sveikąjo skaičiaus.
11. Bendrą valstybių narių gyventojų skaičių apskaičiuoja Komisija (Eurostatas), remdamasi valstybių narių pateiktais naujausiais duomenimis pagal Europos

Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1260/2013¹ nustatytą metodą.

12. Vietos Sąjungos masto sąrašuose, remiantis apibendrintais rezultatais Sąjungos masto rinkimų apygardoje, paskirstomos pagal D'Hondt sistemą taip:
 - a) kandidatų gautų balsų skaičius skiltyje nurodomas nuo didžiausio iki mažiausio;
 - b) už kiekvieną kandidatūrą atiduotų balsų skaičius dalijamas iš 1, 2, 3 ir t. t. iki skaičiaus, lygaus rinkimų apygardai priskirtų vietų skaičiui, sudarant lentelę, panašią į nurodytąją III priede. Vietos skiriamos tiems kandidatams, kurių dalmuo lentelėje yra didžiausias, išdėstant mažėjimo tvarka;
 - c) kai dvi vietos, atitinkančios skirtingas kandidatūras, dalmenų sąrašė sutampa, vieta skiriama sąrašui, surinkusiam daugiausiai balsų. Jei du kandidatai yra surinkę vienodą balsų skaičių, pirmasis lygiųjų atvejis sprendžiamas burtų keliu, tolesni – pakaitos tvarka.
13. Europos ir nacionaliniai visuomeniniai transliuotojai skiria transliavimo laiką proporcingai ankstesnių rinkimų Sąjungos masto rinkimų apygardoje rezultatams, kiekvienam Sąjungos masto sąrašui užtikrindami būtinąjį transliavimo laiką.

16 straipsnis

Europos rinkimų subjektų rinkimų kampanijų finansavimas

Europos rinkimų subjektų rinkimų kampanijų finansavimui *mutatis mutandis* taikomos Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 IV ir V skyrių nuostatos.

17 straipsnis

Su rinkimų kampanijomis susijusios bendrosios nuostatos

1. Rinkimų kampanija pradedama ne anksčiau kaip likus aštuonioms savaitėms iki rinkimų dienos.
2. Rinkimų kampanija apima rinkėjų raginimą atiduoti savo balsą rinkimuose į Europos Parlamentą naudojant spausdintinę ar skaitmeninę medžiagą ir kitais viešosios komunikacijos formatais, platinant reklamą žiniasklaidoje ir organizuojant viešuosius renginius. Rinkimų kampanijos medžiagoje pateikiamas Europos rinkimų subjekto, su kuriuo yra susijusi nacionalinė partija, logotipas ir nuoroda į jo manifestą ar programą.
3. Rinkimų kampanijos medžiaga turi būti prieinama neįgaliesiems.
4. Nacionalinėse rinkimų apygardose Europos Parlamento rinkimuose naudojami balsavimo biuleteniai turi būti vienodi, juose turi būti vienodai matomi nacionalinių

¹ 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1260/2013 dėl kosmetikos gaminių (OL L 330, 2013 12 22, p. 39).

politinių partijų ir (arba) nacionalinių rinkėjų asociacijų pavadinimai bei Europos rinkimų subjektams, jei su kažkuriuo iš jų yra susiję, akronimai, simboliai ir logotipai, jei tokių yra, juose taip pat pateikiamas kandidatų ir, jei reikia, pavaduojančių asmenų pavardžių sąrašas tokia tvarka, kokia jie yra atitinkamuose rinkimų sąrašuose.

5. Rinkimų kampanijos medžiagos pateikimo rinkėjams per rinkimus į Europos Parlamentą taisyklės atitinka per nacionalinius, regioninius ir vietos rinkimus atitinkamoje valstybėje narėje taikomas taisykles.
6. Valstybės narės užtikrina, kad Europos rinkimų subjektams būtų sudarytos vienodos sąlygos ir galimybės vykdyti rinkimų kampaniją, susijusią su Sąjungos masto rinkimų apygarda, kaip ir nacionalinėms politinėms partijoms ir nacionalinėms politinėms asociacijoms.
7. Valstybės narės taiko Europos Parlamento rinkimų susilaikymo laikotarpį, likus 48 valandoms iki rinkimų dienos, per kurį jos negali klausti rinkėjų apie jų ketinimus balsuoti.

18 straipsnis

Kontaktinės institucijos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria kontaktinę instituciją, atsakingą už keitimąsi duomenimis apie rinkėjus, kurie yra būtini sudarant Europos rinkėjų sąrašą pagal 9 straipsnio 2 dalį, ir apie kandidatus su tas pačias funkcijas atliekančiomis institucijomis kitose valstybėse narėse ir su Europos rinkimų institucija, įsteigta pagal 28 straipsnį.
2. 1 dalyje nurodyta kontaktinė institucija, vadovaudamasi taikytina Sąjungos teise dėl asmens duomenų apsaugos, ne vėliau kaip likus šešioms savaitėms iki pirmosios rinkimų dienos pradeda siųsti tas pačias funkcijas atliekančioms institucijoms ir Europos rinkimų institucijai Tarybos direktyvos 93/109/EB¹ 9 ir 10 straipsniuose nurodytus duomenis apie Sąjungos piliečius, kurie buvo įrašyti į nacionalinius rinkimų sąrašus ir Europos rinkimų sąrašą arba kurie yra kandidatai valstybėje narėje, kurios piliečiai jie nėra.

19 straipsnis

Rinkimų diena

1. Kaip nurodyta 20 straipsnyje, rinkimai į Europos Parlamentą vyksta paskutinių Parlamento kadencijos metų gegužės 9 d.
2. Rinkimų apylinkių darbo valandomis ir pusę valandos iki rinkimų apylinkių atidarymo draudžiama bet kokia politinė veikla rinkimų apylinkėse arba netoli jų,

¹ 1993 m. gruodžio 6 d. Tarybos direktyva 93/109/EB, nustatanti išsamias priemones Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir nesantiems šios valstybės piliečiais, naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per Europos Parlamento rinkimus (OL L 329, 1993 12 30, p. 34).

nedarant poveikio jokiai veiklai, kuri valstybėse narėse organizuojama Europos dienai paminėti.

3. Rinkimai visose valstybėse narėse baigiasi ne vėliau kaip rinkimų dienos 21 val. Atsižvelgiant į laiko skirtumą, Sąjungos užjūrio šalyse ir teritorijose rinkimai į Europos Parlamentą gali būti rengiami paskutinių Parlamento kadencijos metų gegužės 8 d.
4. Valstybės narės oficialiai ar laikinai viešai neskelbia savo skaičiavimo rezultatų, kol pagal 3 dalį nesibaigia rinkimai valstybėje narėje, kurios rinkėjai balsuoja paskutiniai.
5. Valstybės narės gali paskelbti rinkimų dieną valstybine švente.

20 straipsnis

Rinkimų rezultatų nustatymas ir skelbimas

1. Rinkimų rezultatus Sąjungos masto rinkimų apygardoje ir nacionalinėse rinkimų apygardose skelbia ta tvarka Europos rinkimų institucija, remdamasi kontaktinių institucijų pateikta informacija.
2. Oficialūs rinkimų rezultatai skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

21 straipsnis

Parlamento kadencija ir įgaliojimai

1. Europos Parlamento narių penkerių metų kadencija, kuriai jie renkami, prasideda po kiekvienų rinkimų pradėjus pirmąją sesiją (Parlamento kadencija).
2. Kiekvieno Europos Parlamento nario įgaliojimų laikas prasideda ir baigiasi atsižvelgiant į Parlamento kadenciją (įgaliojimai).

22 straipsnis

Parlamento sušaukimas

Be Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 229 straipsnyje nustatytos pareigos, Europos Parlamentas be atskiro šaukimo susirenka pirmą antradienį praėjus vienam mėnesiui po rinkimų dienos.

23 straipsnis

Įgaliojimų patikrinimas

Europos Parlamento narių įgaliojimus tikrina Europos Parlamentas.

Šiuo tikslu jis atsižvelgia į valstybių narių oficialiai paskelbtus ir Europos rinkimų institucijos paskelbtus rezultatus.

24 straipsnis
Nesuderinamumas

1. Europos Parlamento narių pareigos yra nesuderinamos su šiomis pareigomis:
 - valstybės narės vyriausybės nario,
 - teisėkūros įgaliojimus vykdančio regioninio parlamento ar asamblėjos nario,
 - Europos Komisijos nario,
 - Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisėjo, generalinio advokato arba kanclerio,
 - Europos centrinio banko vykdomosios valdybos nario,
 - Audito Rūmų nario,
 - Europos ombudsmeno,
 - Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nario,
 - Regionų komiteto nario,
 - komitetų ar kitų įstaigų, pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo arba Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį įsteigtų Sąjungos lėšoms administruoti arba nuolatiniam tiesioginiam administraciniam darbui atlikti, nario,
 - Europos investicijų banko direktorių valdybos, valdymo komiteto arba personalo nario,
 - Europos Sąjungos institucijose ar prie jų veikiančiose specializuotose įstaigose arba Europos Centriniam Banke oficialias pareigas einančio pareigūno ar tarnautojo.
2. Kiekviena valstybė narė gali priimti papildomas nacionalines taisykles dėl pareigų nesuderinamumo su Europos Parlamento nario pareigomis.
3. Europos Parlamento nariai, kuriems per Parlamento kadenciją pradedamos taikyti 1 ir 2 dalys, pakeičiami pagal 27 straipsnį.

25 straipsnis
Parlamento išorės veikla

Išrinkti Europos Parlamento nariai paskiria savivaldybę ir, kai taikoma, regioną gyvenamojoje valstybėje narėje, iš kurio jie vykdys Parlamento išorės veiklą.

26 straipsnis

Asmeninis ir nepriklausomas balsavimas

1. Europos Parlamento nariai balsuoja individualiai ir asmeniškai. Jie negali būti varžomi jokių nurodymų ir negali gauti jokio įpareigojančio mandato.
2. Europos Parlamento nariai naudojami privilegijomis ir imunitetais, jiems taikytinai remiantis prie Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėtu Protokolu Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, nuo to momento, kai oficialiai paskelbiamas jų išrinkimas į Europos Parlamentą.

27 straipsnis

Laisvos vietos

1. Laisva vieta atsiranda, kai dėl nario mandato atsisakymo, mirties ar mandato netekimo pasibaigia to Europos Parlamento nario mandatas.
2. Sąjungos masto rinkimų apygardoje išrinkto Europos Parlamento nario mirties, mandato atsisakymo ar netekimo atveju Europos Parlamento pirmininkas nedelsdamas apie tai praneša Europos rinkimų institucijai.

Į laisvą vietą paskiriamas kitas pagal eilės tvarką kandidatas iš kandidatų sąrašo, pagal kurį iš pradžių buvo išrinktas miręs, mandato atsisakęs ar netekęs narys.

3. Atsižvelgdama į kitas šio reglamento nuostatas, kiekviena valstybė narė nustato atitinkamą tvarką, kad per Parlamento kadenciją atsiradusi laisva vieta būtų užimta likusiam tos kadencijos laikui.
4. Jei valstybės narės teisėje yra tikslios Europos Parlamento nario mandato netekimą reglamentuojančios nuostatos, toks mandatas nustoja galioti pagal tas teisinės nuostatas. Kompetentingos nacionalinės institucijos apie jas praneša Europos Parlamentui.
5. Jei laisva vieta atsiranda dėl mandato atsisakymo ar mirties, Europos Parlamento pirmininkas nedelsdamas apie tai informuoja atitinkamos valstybės narės kompetentingas institucijas ir Europos rinkimų instituciją.
6. Parlamentui konstatavus, kad yra laisva Sąjungos masto rinkimų apygardoje išrinkto nario vieta, Parlamento pirmininkas apie tai informuoja Europos rinkimų instituciją ir paragina ją nedelsiant užpildyti vietą likusiam kadencijos laikui.

Sąjungos masto rinkimų apygardoje išrinktų Parlamento narių laisvas vietas užpildo kitas atitinkamame sąraše esantis kandidatas pirmumo eilės tvarka.

7. Parlamentas atitinkamo nario prašymu ir gavęs atitinkamos valstybės narės arba

Europos rinkimų institucijos sutikimą gali pasiūlyti laikinai pakeisti atitinkamą narį motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogų arba atostogų dėl sunkios ligos atvejais.

Kai dėl pirmoje pastraipoje nurodytų priežasčių laikinai laisva vieta tampa laisva, atitinkamą narį šešiolika savaitių laikinai pakeičia kitas į atitinkamą sąrašą įtrauktas kandidatas, kuris gali nuspręsti, ar laisvą vietą užimti, ar ne. Atsisakymas užimti laisvą vietą nereiškia, kad prarandama vieta atitinkamame sąraše norint užimti būsimas laisvas vietas. Šešiolikos savaitių laikotarpis gali būti pratęstas.

28 straipsnis **Europos rinkimų institucija**

1. Europos rinkimų institucija įsteigiama siekiant:
 - a) užtikrinti tinkamą šio reglamento įgyvendinimą, taip pat Sąjungos masto rinkimų apygardos rinkimų proceso vykdymą ir stebėseną;
 - b) nustatyti procedūrą, taikytiną 10 straipsnio 2 dalyje numatytiems skundams, susijusiems su Sąjungos masto rinkimų apygarda;
 - c) vykdyti visas su Sąjungos masto rinkimų apygardos rinkimų procesu susijusias funkcijas ir palaikyti ryšius su 18 straipsnyje nurodytomis kontaktinėmis institucijomis;
 - d) tikrinti, ar Europos rinkimų subjektai atitinka Sąjungos masto sąrašų pateikimo sąlygas pagal 15 straipsnį;
 - e) tvarkyti pagal 9 straipsnį sudarytą Europos rinkėjų sąrašą;
 - f) pagal 20 straipsnį skelbti rinkimų rezultatus;
 - g) priimti sprendimus dėl ginčų, kurie gali kilti dėl šio reglamento nuostatų, išskyrus ginčus, kylančius dėl šiame reglamente nurodytų nacionalinių nuostatų.

Europos rinkimų institucija taip pat gali teikti pagalbą kilus sunkumų, susijusių su nacionalinių valdžios institucijų pateiktų sąrašų aiškinimu.

2. Europos rinkimų institucija yra nepriklausoma ir vykdo savo funkcijas visapusiškai laikydamasi šio reglamento.
3. Europos rinkimų institucija paskelbia Sąjungos masto sąrašus likus vienuolikai savaitių iki rinkimų dienos.

Ji sudaro ir tvarko skirtingų Sąjungos masto sąrašų, kuriuos pateikė Europos rinkimų subjektai, registrą. Registruose pateikiama informacija skelbiama viešai.

Priimdama savo sprendimus Europos rinkimų institucija visapusiškai atsižvelgia į pagrindinę teisę balsuoti ir būti kandidatu rinkimuose.

4. Kiekviena valstybė narė skiria po vieną Europos rinkimų institucijos narį, atrinktą iš teisės ar politikos mokslų dėstytojų ir kitų rinkimų sistemų ekspertų, atsižvelgdama į jų profesines savybes ir gerbdama lyčių pusiausvyrą. Europos rinkimų institucijos nariai paprasta balsų dauguma atskiru balsavimu išrenka pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir sekretorių. Europos rinkimų institucija stengiasi sprendimus priimti bendru sutarimu. Jei neįmanoma priimti sprendimo bendru sutarimu, Europos rinkimų institucija sprendimą priima paprasta balsų dauguma.

Eidami savo pareigas visi Europos rinkimų institucijos nariai yra nepriklausomi. Jie nesiekia gauti jokios institucijos ar vyriausybės arba jokios kitos įstaigos, biuro ar agentūros nurodymų ir jų nevykdo. Jie negali būti Europos Parlamento, nacionalinių parlamentų ar nacionalinių vyriausybių nariai arba buvę nariai. Be to, jie neturi rinkimų mandato ir nėra jokios Sąjungos institucijos, Europos politinės partijos, Europos rinkėjų asociacijos ar Europos politinio fondo pareigūnai ar kiti tarnautojai.

Europos rinkimų institucijos nariai skiriami penkerių metų kadencijai, kuri gali būti atnaujinta vieną kartą.

5. Europos rinkimų institucijai atstovauja jos pirmininkas, kuris institucijos vardu užtikrina visų Europos rinkimų institucijos sprendimų įgyvendinimą.

Europos rinkimų institucijos pirmininkas susilaiko nuo visų veiksmų, kurie nesuderinami su jo pareigomis.

Jeigu Europos rinkimų institucijos narys, įskaitant pirmininką, nebevykdo jo pareigų vykdymui nustatytų sąlygų, jis gali būti atleistas bent trijų penktadalių Europos institucijos narių pritarimu balsuojant, remiantis ataskaita, kurioje pateikiamas pagrįstas pasiūlymas dėl atleidimo.

Europos rinkimų institucijos penkerių metų kadencija prasideda praėjus dvejiems su puse metų nuo Parlamento kadencijos pradžios. Pirmoji Europos rinkimų institucijos kadencija prasideda kuo greičiau po šio reglamento įsigaliojimo.

Naujas Europos rinkimų institucijos narys į laisvą vietą, atsiradusią dėl atsistatydinimo, išėjimo į pensiją, atleidimo iš darbo arba mirties, skiriamas laikantis tos pačios procedūros, kaip ir pradinio skyrimo atveju.

6. Europos rinkimų institucija turi juridinio asmens statusą ir reikiamus biurus, darbuotojus, tarnybas ir administracinės paramos priemones, kad galėtų vykdyti savo funkcijas.
7. Europos rinkimų institucija per devynis mėnesius nuo Europos Parlamento rinkimų pateikia Europos Parlamentui ataskaitą dėl Europos Parlamento rinkimų organizavimo ir šio reglamento įgyvendinimo bei jo tikslų pasiekimo.
8. Europos rinkimų institucijos išlaidos, įskaitant jos narių atlyginimą, finansuojamos iš Sąjungos bendrojo biudžeto asignavimų.

Biudžeto asignavimų suma turi būti pakankama, kad būtų užtikrinta visapusiška ir nepriklausoma Europos rinkimų institucijos veikla. Pirmininkas Europos Parlamentui teikia Europos rinkimų institucijos biudžeto plano projektą ir jis skelbiamas viešai. Europos Parlamentas deleguoja įgaliojimus suteikiančio pareigūno pareigas, susijusias su tais asignavimais, Europos rinkimų institucijos pirmininkui.

29 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

30 straipsnis

Panaikinimas

1. Aktas dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise ir Tarybos sprendimas 76/787/EAPB, EEB, Euratomas, kuriuo tas aktas nustatomas, panaikinami.
2. Nuorodos į panaikintą aktą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

31 straipsnis

Peržiūros nuostata

Ne vėliau kaip praėjus vieniems metams po kiekvienų Europos Parlamento rinkimų Europos Parlamentas, pasikonsultavęs su Europos rinkimų institucija, pateikia ataskaitą apie bendrą šio reglamento veikimą ir, jei reikia, pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas.

32 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja pirmą kito mėnesio dieną po jo patvirtinimo valstybėse narėse, atsižvelgiant į jų konstitucines nuostatas.
2. Valstybės narės praneša Tarybos generaliniam sekretoriatui apie tai, kad jų nacionalinės procedūros užbaigtos.

I PRIEDAS. LENTELĖ. 27-IŲ ES VALSTYBIŲ NARIŲ KATEGORIJS PAGAL GYVENTOJŲ SKAIČIŲ

Kategorijos	Valstybė narė	Iš viso gyventojų.
A grupė (37,9 mln. – 83,1 mln.)	Vokietija	83 166 711
	Prancūzija	67 320 216
	Italija	59 641 488
	Ispanija	47 332 614
	Lenkija	37 958 138
B grupė (6,9 mln. – 19,3 mln.)	Rumunija	19 328 838
	Nyderlandai	17 407 585
	Belgija	11 522 440
	Graikija	10 718 565
	Čekija	10 693 939
	Švedija	10 327 589
	Portugalija	10 295 909
	Vengrija	9 769 526
	Austrija	8 901 064
	Bulgarija	6 951 482
C grupė (0,5 mln. – 5,8 mln.)	Danija	5 822 763
	Suomija	5 525 292
	Slovakija	5 457 873
	Airija	4 964 440
	Kroatija	4 058 165
	Lietuva	2 794 090
	Slovėnija	2 095 861
	Latvija	1 907 675
	Estija	1 328 976
	Kipras	888 005
	Liuksemburgas	626 108
	Malta	514 564

Šaltinis: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00001/default/table?lang=en>

II PRIEDAS.

Praktinis Europos masto sąrašo pavyzdys, kuriame naudojama trijų kategorijų grupė, turinti 28 vietas.

A1, A2, A3, A4, A5, B1, B2, B3, B4, B5, B7, B8, B9, B10, C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8, C9, C10, C11, C12 yra kandidatų iš valstybių narių kategorijų pagal gyventojų skaičių pavyzdžiai

Europos masto sąrašo pavyzdys		
Dalys	Pozicijos numeris	Kandidatai iš
1 dalis	1	A1
	2	B7
	3	C7
2 dalis	4	B10
	5	C5
	6	A3
3 dalis	7	A2
	8	C3
	9	B7
4 dalis	10	B5
	11	C3
	12	A4
5 dalis	13	A5
	14	C12
	15	B9
6 dalis	16	A4
	17	A2
	18	B2
7 dalis	19	B3
	20	A1
	21	B8
8 dalis	22	C1
	23	C2
	24	B4
9 dalis	25	A5
	26	C8
	27	B1
10 dalis	28	B7

III PRIEDAS.

Praktinis pavyzdys: D'Hondto metodas

Praktinis pavyzdys: atiduota 1 000 000 galiojančių balsų rinkimų apygardoje, kurioje renkami 5 nariai.

A (350 000 balsų), B (300 000 balsų), C (150 000 balsų), D (100 000 balsų), E (70 000 balsų), F (30 000 balsų)

Regionas	1	2	3	4	5	
A	350 000	175 000	116 666	87 500		70 000
B	300 000	150 000	100 000	75 000		60 000
C	150 000	75 000	50 000		37 500	30 000
D	100 000	50 000	33 333		25 000	20 000
E	70 000	35 000	23 333		17 500	14 000
F	30 000	15 000	10 000		7 500	6 000

Taigi, A grupė gauna dvi vietas, B grupė – dvi vietas, o C grupė – vieną vietą.